

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 94

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Φεβρουάριος 2024 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Πέντε εταιρείες εκδήλωσαν ενδιαφέρον για την κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας – ΔΒΜ (Νέα Μεσημβρία – Νεγκότινο)	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
- Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (τέταρτο τρίμηνο 2023)	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
- Επιβεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας της Βόρειας Μακεδονίας σε BB- από οίκο αξιολόγησης «Standard & Poors»	4
- Σταθερή διατήρηση της τρέχουσας νομισματικής πολιτικής αποφάσισε η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας	4
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
-250 εκ. σε «Bechtel - Enka» από τον κρατικό προϋπολογισμό της Βόρειας Μακεδονίας το 2024	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
- Εκπαίδευση για την ενίσχυση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο	5
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	6
- Μέτρα Στήριξης Αγροτικής Παραγωγής της Βόρειας Μακεδονίας το 2024	6
1.7 Τομέας Τουρισμού	6
-55% των πολιτών της ΔΒΜ δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά τις διακοπές	6
1.8 Τομέας Εμπορίου	6
-Στο 1 δις. ευρώ ανήλθαν οι ελληνικές εξαγωγές στην Βόρεια Μακεδονία το 2023	6
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	7
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	7
2. Οικονομικές ειδήσεις	7
-Σχεδόν το ήμισυ του κρατικού ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας παράγεται στην ευρύτερη περιοχή των Σκοπίων	7
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	7
- Διάσκεψη ασφαλείας του Μονάχου: Η ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας αποτελεί μονόδρομο για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση των Δ. Βαλκανίων	7
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	7
-Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ζητάει αυστηρότερους κανόνες για την αποδέσμευση κονδυλίων προς τις χώρες των Δ. Βαλκανίων	7
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	8
-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υιοθετεί Σχέδιο Εθνικής Στρατηγικής για την περίοδο 2024-2044	8
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	8
- Ολοκλήρωση υλοποίησης έργου twinning με τίτλο: «Improvement of the administrative and operational capacities of the plant protection authorities» (22.2.2024)	8

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Πέντε εταιρείες εκδήλωσαν ενδιαφέρον για την κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας – ΔΒΜ (Νέα Μεσημβρία – Νεγκότινο

Σύμφωνα με την κρατική εταιρεία της Βόρειας Μακεδονίας «Nomagas», συνολικά πέντε εταιρείες και συγκεκριμένα τέσσερις αλλοδαπές και μία εγχώρια (χωρίς να προσδιορίζονται ονόματα), υπέβαλαν αίτηση για την κατασκευή του αγωγού φ/α που θα συνδέει την Ελλάδα με την ΔΒΜ. Η σχετική προθεσμία υποβολής προτάσεων ολοκληρώθηκε την 1^η Φεβρουαρίου. Αν και η αρχική εκτίμηση κόστους του έργου είχε καθοριστεί στα 57,8 εκ. ευρώ, στο μεταξύ η ενεργειακή κρίση αύξησε το προβλεπόμενο ποσό στα 83,65 εκ. ευρώ. Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη προθεσμία εξέτασης των προσφορών, ωστόσο, προκειμένου να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα που έχουν θέσει Ελλάδα και ΔΒΜ, η κατασκευή θα πρέπει να ξεκινήσει μέχρι τα τέλη Μαρτίου, καθώς η ορισθείσα χρονική περίοδος υλοποίησης του έργου είναι 34 μήνες και ο προσδοκώμενος χρόνος ολοκλήρωσης προσδιορίζεται περί τα μέσα του 2025.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

- Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (τέταρτο τρίμηνο 2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, οι δείκτες κόστους κατασκευής για νέα κτίρια, το τέταρτο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2023, αυξήθηκε κατά 3,2%, το κόστος υλικών μειώθηκε κατά 1,5%, ενώ το κόστος εργασίας αυξήθηκε κατά 11,2%. Το τέταρτο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2022, το κόστος κατασκευής νέων κτιρίων και κατοικιών αυξήθηκε κατά 5,4%, το κόστος υλικών μειώθηκε κατά 6,4% και το κόστος εργασίας αυξήθηκε κατά 29,8%.

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

- Επιβεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας της Βόρειας Μακεδονίας σε BB- από οίκο αξιολόγησης «Standard & Poors»

Η αποτελεσματική χάραξη της νομισματικής πολιτικής για την καταπολέμηση του πληθωρισμού, κατά το τελευταίο έτος, τα ισχυρά συναλλαγματικά αποθέματα και η σταθερή λειτουργία του τραπεζικού συστήματος είναι τα κύρια σημεία στο νομισματικό τοπίο, σύμφωνα με την έκθεση του οίκου αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας «Standard & Poors», ο οποίος και επιβεβαίωσε την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας σε BB-, με σταθερή προοπτική. Ο οργανισμός «Standard and Poors» σημείωσε ότι τον Δεκέμβριο του 2023 ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε σημαντικά, υποχωρώντας στο 3,6%, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους που ήταν 18,7%. Αυτό οφείλεται στη χάραξη της νομισματικής πολιτικής, στην επιβράδυνση της αύξησης των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας, καθώς και στην υψηλή συγκριτική βάση. Ως αποτέλεσμα των ίδιων παραγόντων, ο οργανισμός αναμένει ότι ο φετινός πληθωρισμός θα ανέλθει κατά μέσο όρο στο 4%. Ωστόσο, ο οργανισμός αξιολογεί και ορισμένους σημαντικούς κινδύνους για τη μελλοντική δυναμική των τιμών, που σχετίζονται με τις συνθήκες της αγοράς εργασίας και τη πιθανή δυσμενή εξέλιξη των γεωπολιτικών εξελίξεων. Η έκθεση επιβεβαιώνει επίσης την υψηλή αύξηση των συναλλαγματικών αποθεμάτων, τα οποία στο τέλος του 2023 αυξήθηκαν κατά 17,5% σε σχέση με πέρυσι και έφθασαν τα 4,5 δισ. ευρώ. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανέρχεται στο 2,8% του συνόλου των δανείων και με σταθερό επίπεδο κεφαλαιακής επάρκειας 18,2%, που είναι το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 17 ετών.

- Σταθερή διατήρηση της τρέχουσας νομισματικής πολιτικής αποφάσισε η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Κρατικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε την έκθεση τελευταίου τριμήνου του 2023 για την πορεία της οικονομίας της χώρας. Σύμφωνα με αυτή, δεν μεταβάλλεται η διαμόρφωση της νομισματικής πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις. Το τρέχον επιτόκιο, οι αλλαγές στα υποχρεωτικά αποθεματικά και τα μακροοικονομικά μέτρα που έχουν ληφθεί διασφαλίζουν, κατά την Τράπεζα, την επιβράδυνση του πληθωρισμού και τη διατήρηση της σταθερότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Η Κεντρική

Τράπεζα αναφέρει επίσης ότι οι τελευταίοι δείκτες που προέρχονται από την εγχώρια οικονομία δείχνουν μια σταθερή μακροοικονομική εικόνα. Συγκεκριμένα, το πραγματικό ΑΕΠ το τρίτο τρίμηνο του 2023 σημείωσε ετήσια αύξηση 1,2. Τα διαθέσιμα στοιχεία για την οικονομική δραστηριότητα, αναφέρει η έκθεση, δείχνουν πρώιμα σημάδια ετήσιας επιτάχυνσης της ανάπτυξης το τελευταίο τρίμηνο του έτους, η οποία επί του παρόντος είναι σε συμφωνία με τις εκτιμήσεις του Οκτωβρίου για μέτρια αύξηση του ΑΕΠ 1,9% το 2023, ακολουθούμενη από αύξηση σε 3% το 2024 και 4% το 2025-2026. Οι αυξανόμενες γεωπολιτικές εντάσεις λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και της σύγκρουσης στη Γάζα και η πιθανή διάχυση τους είναι οι βασικοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να διαταράξουν τις αγορές ενέργειας και τις παγκόσμιες εμπορικές ροές. Ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού επιβραδύνθηκε στο 3,4% το τέταρτο τρίμηνο. Για ολόκληρο το 2023, ο μέσος πληθωρισμός ανέρχεται στο 9,4% και είναι σύμφωνος με τις προβλέψεις της τράπεζας (9,5%). Σύμφωνα με τις προβλέψεις, ο μέσος πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί στο 3,5-4% και να σταθεροποιηθεί στο 2% περίπου μεσοπρόθεσμα. Οι υφιστάμενοι πληθωριστικοί κίνδυνοι σχετίζονται κυρίως με τις τιμές των πρωτογενών προϊόντων στις παγκόσμιες αγορές, λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων και της κλιματικής αλλαγής, καθώς και των αλλαγών στις ρυθμιζόμενες τιμές και τη ζήτηση, αναφέρει η έκθεση. Σύμφωνα με την Τράπεζα, η εξωτερική θέση της οικονομίας είναι ευνοϊκή και εξασφαλίζει ανάπτυξη των συναλλαγματικών αποθεμάτων. Τα στοιχεία για τα αποθέματα το τέταρτο τρίμηνο είναι καλύτερα από τις προβλέψεις του Οκτωβρίου και η ανάπτυξή τους είναι υψηλότερη από την αναμενόμενη το 2023, παραμένοντας έτσι στην ασφαλή ζώνη. Η έκθεση προσθέτει ότι οι συνθήκες γύρω από τη νομισματική πολιτική εξακολουθούν να είναι αβέβαιες, ενώ οι κίνδυνοι για την παγκόσμια και την εθνική οικονομία βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα εξακολουθούν να υφίστανται, και ως εκ τούτου απαιτείται περαιτέρω προσοχή, κυρίως στη διαχείριση μακροοικονομικών πολιτικών που επηρεάζουν τη ζήτηση.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-250 εκ. σε «Bechtel - Enka» από τον κρατικό προϋπολογισμό της Βόρειας Μακεδονίας το 2024

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό και την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΔΒΜ για το 2024, η κοινοπραξία αμερικανοτουρκικών συμφερόντων «Bechtel-Enka» ως ανάδοχος εταιρεία οδικών έργων επί διαδρόμων 8 και 10d, το 2024 θα λάβει ποσό ύψους 250 εκ. ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό, για την κατασκευή τμημάτων των εξής αυτοκινητόδρομων: α) Tetovo-Gostivar-Bukojçani (Δ.8), β) Trebenishta-Struga-Qafasan (Δ.8) και γ) Prilep-Μοναστήρι (Δ.10d). Οι ακριβείς ημερομηνίες αποπληρωμής και τα ποσά θα οριστούν από τον επιβλέποντα σύμβουλο. Σημειώνεται ότι το Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών της Βόρειας Μακεδονίας κατέβαλε στα τέλη Δεκεμβρίου 2023, το ποσό των 43 εκατ. ευρώ για το έργο κατασκευής των τεσσάρων τμημάτων του αυτοκινητόδρομου από τη σύμβαση με τις «Bechtel και Enka» ως τελευταία δόση για το 2023. Το περασμένο έτος καταβλήθηκε συνολικό ποσό ύψους 240 εκατ. ευρώ στον πάροχο, αντί του αρχικώς προϋπολογισθέντος ποσού των 250 εκ. ευρώ, πιθανότατα λόγω ορισμένων καθυστερήσεων στην εκτέλεση των προγραμματισμένων εργασιών.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

- Εκπαίδευση για την ενίσχυση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο

Στο πλαίσιο του έργου «Καλή διακυβέρνηση στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο στα Δυτικά Βαλκάνια», το Υπουργείο Πληροφορίας και Διοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας, σε συνεργασία με το DCAF - Geneva Center for Security Sector Management, προέβη σε εκπαιδευτικό σεμινάριο στελεχών της δημόσιας διοίκησης με στόχο την ενίσχυση των εθνικών ικανοτήτων για την αντιμετώπιση των απειλών στον κυβερνοχώρο και τη βελτίωση της ασφάλειας σε αυτόν. Σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος, επιχειρείται η οικοδόμηση μιας ανθεκτικής στον κυβερνοχώρο υποδομής ΤΠΕ, ο εντοπισμός και η εφαρμογή κατάλληλων λύσεων για την προστασία των εθνικών συμφερόντων, η προώθηση μιας κουλτούρας κυβερνοασφάλειας για την ευαισθητοποίηση του κοινού και η κατανόηση των απειλών στον κυβερνοχώρο. Μεταξύ των εκπαιδευτικών θεμάτων ήταν: α) το τοπικό ασφάλειας στον κυβερνοχώρο στα Βαλκάνια: Επισκόπηση 2023 και προβλέψεις 2024, β) ο ρόλος του προσωπικού πληροφορικής του δημόσιου τομέα στη διαχείριση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και γ) η αντιμετώπιση κρίσεων και συμβάντων στον κυβερνοχώρο.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

- Μέτρα Στήριξης Αγροτικής Παραγωγής της Βόρειας Μακεδονίας το 2024

Το Υπουργείο Γεωργίας, Δασοκομίας και Διαχείρισης Υδάτων της Βόρειας Μακεδονίας παρουσίασε τις προτεραιότητες της Κυβέρνησης της χώρας στον αγροτικό τομέα οι οποίες επικεντρώνονται σε 4 τομείς και πιο συγκεκριμένα, σε κτηνοτροφία, καπνά, οίνους και οπωρικά. Αναλυτικά, το 2024 θα δοθεί αξιόλογη στήριξη στους καλλιεργητές, στην προσπάθεια βελτίωσης της παραγωγής σταφυλιού, προκειμένου να ενισχυθεί η παραγωγή εμφιαλωμένου κρασιού και να σημειώσει άνοδο η ποιότητα του παραγόμενου οίνου καθώς και η αξία του στις ξένες αγορές. Όσον την κτηνοτροφία, ανακοινώθηκαν μέτρα στήριξης με αύξηση ανώτατου ποσού άμεσων πληρωμών ανά χρήστη (αγγίζει τις 300 χιλ. ευρώ), προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι κτηνοτρόφοι να παράγουν τη δική τους τροφή για τα εκτρεφόμενα ζώα, πράγμα που θα συμβάλει στη μείωση του κόστους τους, καθώς και στην περαιτέρω μείωση της τελικής τιμής προϊόντων όπως κρέας, γάλα και αυγά. Για τα καπνά, ανακοινώθηκε βασική επιδότηση 6.000 δηνariών (98 ευρώ) ανά αναφερόμενο εκτάριο καπνού με προσθήκη νέου μέτρου για τη συγκομιδή. Εάν δε, η συνολική ποσότητα καπνού δεν υπερβαίνει τους 15.000 τόνους, οι επιδοτήσεις αυξάνονται κατά επιπλέον 20 ευρώ. Επιπλέον, αυξάνεται η ήδη υφιστάμενη επιδότηση για το αγροτικό πετρέλαιο. Το μέτρο ξεκίνησε για πρώτη φορά το 2019 με στήριξη 30% στο κόστος καυσίμων των αγροτικών μηχανημάτων, το 2022 αυξήθηκε στο 50% ενώ σήμερα, η στήριξη αγγίζει το 100% του κόστους για καύσιμα στα γεωργικά μηχανήματα 55.000 αγροτών.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-55% των πολιτών της ΔΒΜ δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά τις διακοπές

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, περισσότεροι από τους μισούς πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά ετήσιες διακοπές. Συγκεκριμένα, το 55% των κατοίκων της χώρας δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά διακοπές μιας εβδομάδας μακριά από τον τόπο διαμονής τους. Όσον αφορά το αντίστοιχο ποσοστό σε γειτονικές χώρες, στην Αλβανία ανέρχεται σε 58,3% των πολιτών, στην Τουρκία σε 60,8%, στη Ρουμανία (62,5%), στο Μαυροβούνιο (67,2%) και στο Κόσοβο (69%). Στην Ελλάδα, το ποσοστό των ατόμων που δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά ετήσιες διακοπές είναι 48,8% στη Βουλγαρία 43,8% στη Σερβία 43,6% στην Κροατία 41,7% και στη Σλοβενία 16,7%.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Στο 1 δις. ευρώ ανήλθαν οι ελληνικές εξαγωγές στην Βόρεια Μακεδονία το 2023

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Βόρεια Μακεδονία το 2023 διατηρούν την αξία τους, με εξαίρεση τα προϊόντα ενέργειας, η αποκλιμάκωση των τιμών των οποίων, συνέβαλε στην μερική μείωση σε τμήμα του ισοζυγίου. Πιο συγκεκριμένα, ανήλθαν περίπου στα 1,04 δις. ευρώ, έναντι 1,33 δις. του παρελθόντος έτους και τούτο λόγω της διόρθωσης διεθνώς των τιμών των καυσίμων. Η Ελλάδα διατηρεί την τρίτη θέση, σημειώνοντας άνοδο από το 2020 όπου ευρισκόταν στην 6^η, ενώ περιλαμβάνεται στις χώρες με την μεγαλύτερη εξαγωγική δραστηριότητα προς την Βόρεια Μακεδονία. Στις πρώτες θέσεις παραμένουν σταθερά το Ηνωμένο Βασίλειο (περίπου 1,4 δις. ευρώ) και η Γερμανία, (περίπου 1,16 δις. ευρώ). Όσον αφορά στις εξαγωγές της Βόρειας Μακεδονίας προς την Ελλάδα, το 2023 σημειώνεται μικρή μείωση της τάξης του 6,5%. Οι εισαγωγές της Ελλάδας από την γειτονική χώρα ανέρχονται στο ποσό των 306,5 εκ. ευρώ (από 327,8 εκ. ευρώ το 2022). Η Ελλάδα αποτελεί τον έβδομο σημαντικότερο προορισμό των αγαθών της χώρας. Στην πρώτη θέση βρίσκεται η Γερμανία (3,6 δις. ευρώ) και ακολουθούν το Κόσοβο (403 εκ. ευρώ), η Σερβία (401 εκ. ευρώ) και η Βουλγαρία (365 εκ. ευρώ). Ο όγκος εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών ανέρχεται στα 1,35 δις. ευρώ σημειώνοντας μείωση 20,1% σε σχέση με το 2022 (1,69 δις. ευρώ). Η Ελλάδα καταλαμβάνει την τρίτη θέση (από πέμπτη το 2020) στον σχετικό δείκτη ενώ προηγούνται η Γερμανία, Μ. Βρετανία και Σερβία. Όσον αφορά το εμπορικό ισοζύγιο, αυτό εμφανίζεται σταθερά πλεονασματικό για τη χώρα μας. Το 2017, το εμπορικό πλεόνασμα της χώρας είχε ανέλθει περίπου στα 366 εκ. ευρώ, ενώ το 2023 στα 737,3 εκ. ευρώ, δηλαδή υπερδιπλασιάστηκε σε βάθος εξαετίας.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.59/2024 από 15 Φεβρουαρίου 2024, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS%20No%2059_2024%20mk.pdf

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Σχεδόν το ήμισυ του κρατικού ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας παράγεται στην ευρύτερη περιοχή των Σκοπίων

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το 44,9% του ΑΕΠ της χώρας δημιουργείται στην περιφέρεια της πρωτεύουσας των Σκοπίων. Ακολουθεί η περιφέρεια της Πελαγονίας με συμμετοχή στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν στο 10%, η Νοτιοδυτική με 8,8%, η Νοτιοανατολική με 8,7%, η Ανατολική με 8%, η Περιφέρεια Πόλοσκ με 7,5%, η περιοχή Βαρντάρ με 7,3% και το μικρότερο μερίδιο ανήκει στη Βορειοανατολική περιφέρεια με 4,8%. Η περιφέρεια των Σκοπίων έχει επίσης το υψηλότερο ποσοστό ΑΕΠ ανά κάτοικο (κατά 25,7% υψηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο). Πάνω από τον εθνικό μέσο όρο, κατά 8%, βρίσκεται μόνο η Νοτιοανατολική περιοχή. Όλες οι άλλες περιφέρειες έχουν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κάτω από τον μέσο όρο της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

- Διάσκεψη ασφαλείας του Μονάχου: Η ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας αποτελεί μονόδρομο για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση των Δ. Βαλκανίων

Η ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας αποτελεί μονόδρομο προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, αναφέρει η κοινή ανακοίνωση του Π/Θ της υπηρεσιακής Κυβέρνησης της ΔΒΜ Ταλάτ Τζαφέρι και της Γενικής Γραμματέας του Συμβουλίου Περιφερειακής Συνεργασίας (RCC), Majlinda Bregu, στη διμερή συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο περιθώριο της Διάσκεψης Ασφαλείας του Μονάχου. Στη συνάντηση, επισημάνθηκε ότι τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί σημαντικά επιτεύγματα όπως: Δημιουργία μιας περιφέρειας, με μηδενικά τέλη περιαγωγής, αναγνώριση ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων, δωρεάν μετακινήσεις με ταυτότητες σε όλη την περιφέρεια. Αυτά τα κοινά βήματα των κρατών από τα Δυτικά Βαλκάνια, όπως τόνισαν, αντικατοπτρίζουν την πολιτική βούληση των χωρών της περιοχής να υλοποιήσουν την πρωτοβουλία για μια κοινή περιφερειακή αγορά, ως βήμα προς τον ευρύτερο κοινό στόχο, δηλαδή, την ένταξη στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ζητάει αυστηρότερους κανόνες για την αποδέσμευση κονδυλίων προς τις χώρες των Δ. Βαλκανίων

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να βρει τρόπους για να προστατεύσει καλύτερα τα κονδύλια ύψους έξι δισεκατομμυρίων ευρώ που προορίζονται για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων μέσω του Σχεδίου για την ανάπτυξη της περιοχής, το οποίο θα βοηθήσει αυτές τις χώρες να εκπληρώσουν τις προϋποθέσεις για ένταξη στην ΕΕ». Αυτό αναφέρεται στη γνώμη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα με την ελεγκτή Laima Andrikiene, υπεύθυνη για τη σύνταξη της γνώμης, παραμένει δύσκολο να διασφαλιστεί ότι οι μεταρρυθμίσεις που εφαρμόζονται θα είναι βιώσιμες, κυρίως λόγω της «ασθενούς διοικητικής ικανότητας της περιοχής». Επιπλέον, κατά το ΕΕΣ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όχι μόνο θα πρέπει να κάνει παρατηρήσεις, αλλά θα πρέπει επίσης να μπορεί να ζητήσει από τις κυβερνήσεις των Δυτικών Βαλκανίων να επανεξετάσουν και να αλλάξουν επαρκώς τις μεταρρυθμιστικές τους ατζέντες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο προτείνει επίσης τη θέσπιση σχετικών κατευθυντήριων γραμμών για την αξιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση που καθορίζονται στα προγράμματα μεταρρυθμίσεων. Στη γνωμοδότηση, υπενθυμίζεται ότι με το Σχέδιο Ανάπτυξης για τη στήριξη της περιοχής για την περίοδο 2024-2027, προβλέπονται έξι δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα δύο δισ. ευρώ είναι μη επιστρεπτέα

ενίσχυση (επιχορηγήσεις) και τέσσερα δισ. ευρώ δάνεια, τα οποία, σύμφωνα με τους ελεγκτές, αντιπροσωπεύουν σημαντική αύξηση (άνω του 40%) των προγραμματισμένων κονδυλίων για τα Δυτικά Βαλκάνια μέχρι το 2027, λαμβάνοντας υπόψη ότι με το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, είχε διατεθεί ποσό ύψους 14 δισ. ευρώ. Σημειώνεται τέλος, πως την τρέχουσα περίοδο, βρίσκονται σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ για τη θέσπιση κανονισμού που αφορά στον Μηχανισμό Μεταρρύθμισης και Ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια, βάσει του οποίου θα εφαρμοστεί το Σχέδιο.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υιοθετεί Σχέδιο Εθνικής Στρατηγικής για την περίοδο 2024-2044

Η κυβέρνηση της χώρας ενέκρινε στις 27 Φεβρουαρίου το κείμενο της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής για το χρονικό διάστημα 2024-2044. Η Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης καθορίζει τους κύριους στόχους και τα μέτρα για την ανάπτυξη της χώρας καθώς και τους κύριους εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους, λαμβάνοντας υπόψη τη φιλοδοξία της Βόρειας Μακεδονίας για ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2030 και τη δέσμευσή της για βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο της Ατζέντας 2030. Η Στρατηγική καθορίζει έξι στρατηγικές προτεραιότητες: 1. Οικονομία που βασίζεται στη γνώση, τις καινοτομίες και την ψηφιοποίηση, μια ολοκληρωμένη οικονομία στο διεθνές εμπόριο και τη διεθνή χρηματοδότηση, και ένα εργατικό δυναμικό που ανταποκρίνεται στις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, 2. Βιώσιμη τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη που διασφαλίζει τη συνοχή, 3. Δημογραφική αναζωογόνηση και κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη, 4. Κράτος δικαίου και χρηστή διακυβέρνηση, 5. Ασφαλής και ανθεκτική κοινωνία και 6. Πράσινος μετασχηματισμός. Η Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης συντάχθηκε σε διάστημα τριών ετών, με τη συμμετοχή περίπου 14.000 πολιτών. Σημειώνεται πως η Εθνική Υπηρεσία Ανάπτυξης της Βόρειας Μακεδονίας δημιουργήθηκε σε συνεργασία με τον ΟΗΕ και χρηματοδοτείται από τη Βρετανική Πρεσβεία στα Σκόπια και το Υπουργείο Οικονομικών της Σλοβακίας.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

- Ολοκλήρωση υλοποίησης έργου twinning με τίτλο: «Improvement of the administrative and operational capacities of the plant protection authorities» (22.2.2024)

Στις 22 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για την ολοκλήρωση υλοποίησης έργου twinning με τίτλο: «Improvement of the administrative and operational capacities of the plant protection authorities» και με συμμετοχή αρμόδιων εμπλεκόμενων σε αυτό αρχών και συγκεκριμένα της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Βόρειας Μακεδονίας καθώς και εκπροσώπου των γραφείων της Ευρωπαϊκής Αντιπροσωπείας στην Βόρεια Μακεδονία. Την έναρξη της τελετής χαιρέτισαν κατά σειρά ο επικεφαλής του έργου από το Υπ. Γεωργίας, Δασών και Υδάτινης Οικονομίας ΔΒΜ κ. Mentor Zekjiri, ο Επικεφαλής της Ιταλικής Αρχής στην ΔΒΜ κ. Andrea Silvestri και η Επικεφαλής της Ελληνικής Αρχής κα Σοφία Φιλιππίδου. Σκοπός του προγράμματος ήταν η τροποποίηση και βελτίωση της εδώ φυτο-υγειονομικής νομοθεσίας της χώρας και η μεταφορά τεχνογνωσίας από τις αντίστοιχες ελληνικές και ιταλικές αρχές. Η Ελλάδα συμμετείχε στο πρόγραμμα ως junior partner. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, κοινή διαπίστωση, όλων των εμπλεκόμενων στο έργο πλευρών, ήταν η πλήρως επιτυχημένη ολοκλήρωση του προγράμματος. Το έργο συνέβαλε καίρια, στην μεταφορά τεχνογνωσίας και κεκτημένου της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στην Βόρεια Μακεδονία στους τομείς διασφάλισης της βιοποικιλότητας, της προστασίας της διατροφικής αλυσίδας από νοσογόνους οργανισμούς και την απαλλαγή από παρασιτοκτόνα και λοιπά χημικά τα οποία υποβαθμίζουν και ζημιώνουν την αγροτική παραγωγή. Παράλληλά, οι ομιλητές στάθηκαν στον τομέα της τόνωσης της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας αγροτικής οικονομίας αναφέροντας πως η αναβάθμιση του κανονιστικού πλαισίου της χώρας, όσον αφορά στη φυτο-υγειονομική προστασία, μέσω της εμπέδωσης και υιοθέτησης του ευρωπαϊκού αντίστοιχου πλαισίου, θα αναβαθμίσει ποιοτικά την αγροτική παραγωγή συμβάλλοντας θετικά στην ανταγωνιστικότητα των παραγόμενων προϊόντων.